

cannabis drog eller medicin?

.....
Fördjupningsarbete

Socialpedagogutbildningen VT22

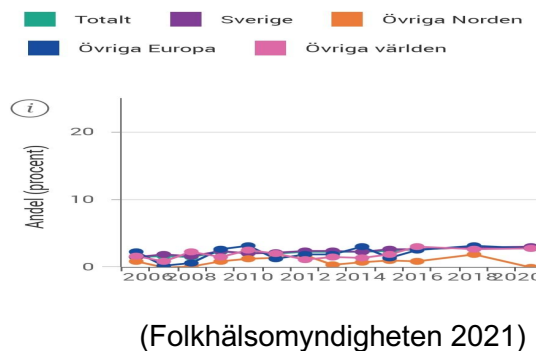
Författare: El- Hassan Mona & Zemollari Donika

Handledare: Ferhm Jimmy
.....

1.Inledning

Vad är cannabis

Cannabis är ett samlingsord för marijuana och hasch. Det klassas som narkotikapreparat enligt svensk lag (CAN 2016). Cannabis används idag både i medicinskt och berusande syfte. Enligt beslagsstatistik är cannabis den vanligaste förekommande drogen i Sverige. Dock har Sverige lägre antal cannabismissbrukare än andra länder i Europa. Det vanligaste intagningssättet för drogen är att röka cannabis (CAN 2016).

Cannabis primära aktiva substans är THC och effekterna av det varierar beroende på dos, användningssätt och erfarenhet av drogen. Cannabis kan påverka medvetande, beteende och kognition (CAN 2016). Intaget av drogen börjar redan ge effekt efter 5-10 minuter och varar i cirka 2-3 timmar (Johnson m.fl. 2017, 70-71). Upplevelserna av cannabissuset kan variera. Några brukare kan uppleva en avslappnad och lugn känsla. Medan andra får känslan av upprymdhet där de blir pratsamma och fnittriga. Brukaren kan även få känslan av att koncentrationsförmågan höjs och känner sig mer insiktsfulla. Vid höga doser av cannabis kan brukaren även uppleva hallucinationer (ibid).

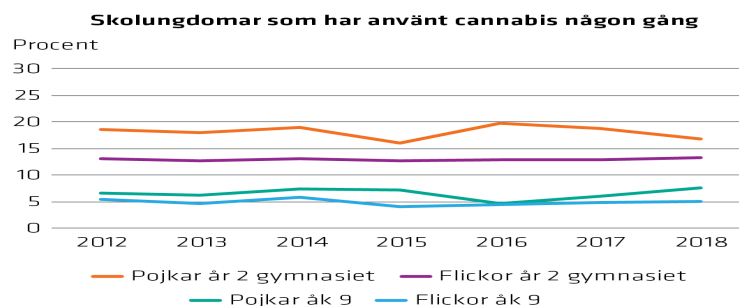
Under ett experiment har man sett att de objektiva effekterna kan orsaka minnesstörningar samt försämrad inlärning (Johnson m.fl. 2017, 70-71). När man under en längre tid haft en hög konsumtion av cannabis kan man få psykotiska symptom. Det finns flera fysiska tecken som kan vara avslöjande för den som rökt cannabis. Tydliga tecken kan vara röda ögon, förstörade pupiller, muntorrhet, hunger och sötsug. Effekter av drogen försvinner när drogen slutat verka (ibid). Dock kan cannabis ha en lång utsöndringstid och kan finnas kvar i kroppen upp till 6 veckor när det lagras i fettvävnaden men de mesta bryts ner i levern (CAN 2016).

1.2 Historik

Cannabis har använts som njutningsmedel och berusningsmedel inom religiösa ceremonier flera tusen år tillbaka i tiden. På många håll i Asien och Afrika har det använts som medicin. I Europa kom drogen på mitten av 1800-talet och har använts av konstnärer och intellektuella personer. På 1960-talet började missbruket av cannabis genom hippiekulturen i västvärlden. Cannabis används även idag som läkemedel exempelvis mot smärta (NE 2022).

1.3 Statistik kring bruk av THC

Statistiken av undersökningar som gjorts under 2006-2020 visade att andelen unga vuxna brukar cannabis mer i jämförelse med den äldre generationen samt att det är högre andel män än kvinnor som brukar cannabis. Undersökningar som har gjorts har visat att 3 procent av befolkningen mellan 16-84 år har brukat cannabis någon gång under de senaste 12 månaderna (Folkhälsomyndigheten 2020).

(Folkhälsomyndighet 2020)

1.4 Politiska beslut i Sverige

Enligt Regeringen (2010) följer Sverige FN-konventionen och riksdagens lagar gällande narkotikapolitik. Detta innebär en begränsning till endast medicinskt syfte. Allt bruk utanför medicinskt syfte är illegal och har varit straffbart i Sverige sedan 1988. År 1993 infördes en ny lagstiftning i Sverige vilket ger fängelsestraff upp till 6 månader vid eget narkotikabruk. Detta har gjort att polisen fått bättre förutsättningar och möjligheter att vid misstanke om narkotikabruk utreda och ta drogtester. Lagstiftningen har inte uppstått för att stigmatisera eller att kriminalisera personer med beroendesjukdom (Regeringen 2010).

1.5 Attityd kring Cannabis

Ungdomars attityd kring cannabis påverkas av deras erfarenheter (Järvinen, Østergaard 2011, 334). Enligt författarna kan ungdomar som testat drogen utan att bli påverkade uppfatta bruk som riskfritt. Faran är att ungdomarna normaliserar bruket av cannabis. Författarna menar att man bör bemöta unga vuxnas droganvändning genom att uppmärksamma hur njutning och spänning yttrar sig och inte endast risker med droganvändning. Ett annat samband som finns mellan attityd till cannabis och bruk av cannabis är att de som är positiva till drogen har större tendens att bruka drogen och har åsikten att drogen är mindre farlig för hälsan (Järvinen, Østergaard 2011, 334). Cannabisbruk bland ungdomar skiljer sig mellan olika socioekonomiska status vilket innebär att skillnaderna kan variera beroende på föräldrarnas utbildning, förmögenhet och inkomst. Patrick m.fl. (2012,1) menar att ungdomar med hög socioekonomisk bakgrund har större tendens att bruka cannabis än de ungdomarna med låg socioekonomisk bakgrund.

1.6 Syfte

Nya mätningar som folkhälsomyndigheten presenterar visar att användning av alkohol och tobak börjar avta hos både ungdomar och vuxna medan cannabismissbruket ökar successivt.

Syftet med arbetet är att få en djupare förståelse om vilka effekter cannabis kan medföra samt få ökad kunskap om hur drogen eller medicinen kan påverka individer.

1.7 Frågeställning:

Vilka är de positiva och negativa effekterna med cannabis ?

2.0 Cannabis & Medicinering

Enligt Donnelley & Young (2018, 694) har flera delstater i USA legaliserat marijuana för medicinskt bruk samt att vissa delstater legaliserat det för nöjesbruk. Att alla delstater inte legaliserat har begränsat forskningen kring fördelarna av marijuana för medicinsk ändamål. Den forskning som finns har visat att marijuana har en terapeutisk potential exempelvis lindring av kronisk neuropatisk smärta (Donnelley, Young 2018, 694).

Cannabis har använts till att behandla smärta redan före kristus (Ware m.fl. 2010, 1494–1495). I en undersökning som gjorts i Kanada fick 23 deltagare som led av kronisk neuropatisk smärta genomföra en behandling med tetrahydrocannabinol THC. Studien var en randomiserad dubbelblind kontroll vilket innebär att några av

deltagarna fick placebo och andra fick den korrekta medicinen (Ware m.fl. 2010, 1494–1495). Behandlingen genomfördes under en 14 dagarsperiod. Under de första fem dagarna fick deltagarna inhalera en dos av THC på 25mg genom ett rör 3 gånger dagligen. Resultatet visade en signifikant skillnad på smärtintensiteten på de deltagare som fick THC i jämförelse med de deltagare som fick placebo. Deltagarna i studien fick också förbättrad sömn samt lindrigare smärtor. Ångest och depression var också en av de signifikanta resultaten i den gruppen som fick THC. De vanligaste biverkningarna som förekom under behandlingen var torra ögon, brännande känsla i områden där smärtan fanns, huvudvärk, domningar, hosta och yrsel. Det forskarna inte kunde hitta var signifikanta skillnader i livskvalitet eller i deltagarnas humör (ibid).

Vid sjukdomstillstånd som försvagar människor har Donnelley & Young (2018, 694) kommit fram till att marijuana har en effektiv påverkan på aptitstimulering (Donnelley & Young 2018, 694). Enligt Mattes m.fl.(1993, 187) gjordes en studie med totalt 131 personer som brukar marijuana dagligen, detta visade sig att 85% av deltagarnas aptit ökade genom att de fortsatte äta mer än vanligt fast de inte kände någon typ av hunger. Det som även nämns i studien är att cannabis är ett potentiellt aptitstimulerande medel för cancerpatienter eller HIV patienter.

Det har även visat sig att marijuana har god effekt för cancerpatienter när det kommer till kräkningar och illamående vid behandling av kemoterapi. Behandlingen har också visat sig vara effektiv för patienter som lider av Multipel skleros (MS) där muskelspasmer lindrats och givit ökad rörlighet i kroppen (Donnelley & Young 2018, 694).

Ur ett historiskt perspektiv nämner Bai m.fl. (2021, 1-2) att 80% av världsbefolkningen är beroende av växtläkemedel. Detta var en viktig traditionell medicinering för forntida befolkningen för den är fortfarande lika aktuellt idag. Undersökningar som gjorts har också visat att det är kopplat till den kulturella religiösa övertygelsen på hur folket såg på växtläkemedlet. Religionen gjorde att befolkningen hade mer förtroende för växtläkemedel. En av växterna som ansågs vara en viktig läkemedel var Cannabisväxten. I dagens samhälle anses inte den traditionella medicineringen vara effektivt i de vetenskapliga undersökningarna. Bai m.fl. (2021,1-2) upplyser även att Cannabis lindrar sensorisk neuropatisk smärta, kronisk smärta samt minskar frekvensen av epilepsianfall (ibid)

Det har visat att Cannabidiol (CBD) kan minska viktiga faktorer av ångest, tvångssyndrom och posttraumatisk stress. Flera studier i artikeln har bekräftat CBD:S positiva effekt vid behandling av epileptiska anfall, specifikt hos barn (Silvestro m.fl. 2019, 2). Epilepsi är den vanligaste neuropatiska sjukdomen och den drabbar ca 50 miljoner människor världen över. Livskvaliteten är en faktor som kan påverkas negativt på grund av återkommande epilepsianfall där behandlingsresistens är en konsekvens hos cirka 30% av epilepsipatienter. Man har även gjort en studie där barn mellan 0,5 - 17 år har behandlats med olika CBD doser

peroralt. Det har visat sig vara effektivt och säkert samt en förbättring av sjukdomen i samtliga doser (ibid).

De har gjorts en fallstudie på en tioårig flicka, hon blev utsatt för sexuella övergrepp som barn vilket resulterade att hon fick posttraumatisk stressyndrom samt sömnproblem. Genom behandling av cannabis olja beskriver Shannon m.fl. (2016,1) att flickan fick förbättrad sömn och minskad ångest.

Enligt Shannon m.fl. (2016,1) finns det två cannabinoidreceptorer i vår hjärna CB1 och CB2 och deras uppgift är att frisätta och förhindra överdriven aktivitet av neuroner samt att det ger en lugn och minskad ångest. De minskar dessutom smärta och inflammationer i kroppen (ibid).

I en studie gjord av Sinclair m.fl. (2021, 2) undersökte de cannabis påverkan på kvinnor som lider av endometrios. Endometrios är en kronisk sjukdom som är vanligt förekommande bland kvinnor i reproduktiv ålder. Sjukdomen orsakar hög smärta under menstruationen. Det finns ungefär 176 miljoner kvinnor i världen som lider av endometrios. Det kom till i studien att med hjälp av cannabis kan man lindra smärta som upplevs vid endometrios sjukdom samt att det är en effektiv smärtlindring för bäckensmärta (ibid). Det finns ökade internationella bevis på kvinnors användning av illegal cannabis, det används som självhantering för smärta och relaterade symtom på grund av endometrios sjukdom. Studien lyfter kanadensiska kvinnor som använder sig av laglig och kvalitetssäkrade produkter för att kunna behandla endometrios smärta samt bäckensmärtor, gastrointestinala symtom och humör (Sinclair m.fl. 2021, 9).

3.0 Negativa effekter av Cannabis-bruk

Enligt Donnelley & Young (2018, 695) finns det även negativa biverkningar. De biverkningar med mest konsekvenser är att cannabis ökar hjärtfrekvensen och kan orsaka högt blodtryck. Det finns även bevis på att hjärtinfarkt kan utlösas vid cannabisrökning. Det har visats att de vid regelbundet cannabisbruk kan ge förändrad tidsuppfattning och hallucinationer. Andra negativa förändringar är att de kan uppstå slö rörelseförmåga och svårigheter med att tänka och lösa problem. Frekvent rökning kan även orsaka kronisk bronkit och andningssvårigheter. Brukning av cannabis försämrar även körförmågan vilket kan öka risken för fordonsolycka. Enligt Donnelley & Young (2018, 695) finns det inte tillräckligt med forskning som stödjer att ökad exponering av att cannabisbehandling har en antiinflammatorisk verkan hos patienter.

När man legaliserade cannabis i Washington har antalet olyckor ökat. I flera dödsfall i trafiken har de konstaterats att förarna har haft hög THC halt i blodet. Nio månader efter man legaliserat cannabis för eget bruk såg man att dödsolyckorna ökat.

Enligt Donnelley & Young (2018, 695) ökade trycket på akutmottagningarna av patienter med hög halt av THC i blodet efter att de varit inblandade i bland annat bilolyckor. Det har även visats att barnsjukvården och giftcentralen har fått in barn under tio år som har råkat få i sig ätbara cannabisprodukter (ibid).

Evans (2019, 164-166) har i sin studie kommit fram till att stora negativa förändringar har skett sedan legaliseringen av cannabis. Även skolans ledning har sett en skillnad på elevernas handlingar samt beteendemönster efter legaliseringen. I staten Colorado har narkotikabrotten ökat med 45% på grundskolorna och 71% på gymnasieskolor. Detta har lett till att ungdomarna har blivit avstängda från skolan på grund av narkotikabrott som skett under skoltid. Evans (2019, 164-166) menar även att marijuana har varit ett av de preparat man har hittat på ungdomar som begått självmord sedan legaliseringen av cannabis. Vid användning av cannabis kan paranoia, misstänksamhet, personlighetsförändringar och aggressiva beteendemönster förekomma. Författarna menar att vid regelbundet intag av cannabis är det fem gånger mer hög risk att drabbas av negativa psykiska hälsoeffekter. Cannabis är en av de droger som kan framkalla psykotiska symtom även om man inte har psykotiska sjukdomar i sin familjehistoria. Studien visade att 40% av fritidsrökare led av psykotiska symtom (ibid)

Freeman m.fl. (2014, 391) nämner i sin studie att människor som har THC i kroppen har lättare för att känna paranoia. Att vara paranoid innebär att man känner starkt misstänksamhet inför andra människor, man upplever att de har svårt för tillit samt att man kan känna att man utsätts för fara av andra individer (Evans 2019, 164-166). Freeman m.fl. (2014, 391) har i sin studie undersökt individer mellan 21-50 år som provat cannabis minst en gång under sitt liv. Av alla 121 deltagare hade ingen av personerna psykisk sjukdom i sin bakgrund. I studien fick 81 deltagare THC genom injektioner och resterande 40 deltagare fick placebo. Efter att man injicerat THC i kroppen på deltagarna fick dem i uppgift att gå en kort promenad och handla något inne på sjukhusets cafeteria. Detta gjordes för att kunna undersöka om paranoian växer fram vid samspel med andra människor. Deltagarna nämnde att de någon gång under studien kände av symptom av paranoia. För att kunna analysera resultatet på experimentet använde forskarna sig av enkäter och intervjuer. Resultatet visade att hälften av deltagarna som blivit injicerade med THC visade ökad paranoia. Freeman m.fl. (2019, 395) nämner också att paranoian förminskades när THC:n lämnat kroppen.

En annan artikel av Miller & Oberbarnscheidt (2017, 2) beskriver att cannabis tillgänglighet kommer öka eftersom lagarna har ändrats. Detta kommer leda till en ökad konsumtion av cannabis samt ökade hälsorisker och våld. Det nämns även att våld som förekommer av cannabisintag är relaterat till en ökad hjärtfrekvens och förknippas med aggressivt beteende. När man slutar med användning av cannabis kan abstinenssymtomen förekomma som sömnproblem, irritation, låg aptit och svettningar vilket även kan leda till att personen upplever ilska (ibid).

Miller, Oberbarnscheidt (2017, 1) presenterar de mest kända populära fallen som har inträffat på grund av cannabisbruk:

Fall 1:

“Michael Brown gick in till en butik för att råna butiken på en stor låda cigarrer för att kunna röka sin marijuana. Det slutade med att butikspersonalen som jobbade på plats blev misshandlad. Utanför butiken sitter en polis i sin bil och blir attackerad i ansiktet av den 18 årige Michael Brown när han försöker ta polisens pistol. Michael försöker fly från platsen i ett upprört, paranoid, aggressivt tillstånd. Tjänstemannen skjuter Michael till döds. Vid obduktion ser man att Michael har marijuana i sitt system (Miller, Oberbarnscheidt 2017, 1)

Fall 2:

“Laquan McDonald upptäcktes när han försökte sabotera en polisbil genom att skära ett däck. Han fick flera tillsägelser att släppa kniven men Laquan McDonald vägrade och blev beskjuten 16 gånger och avled på plats (Miller, Oberbarnscheidt 2017, 1)

4. DISKUSSION

Många människor tror att det endast finns negativa effekter med att bruka cannabis, då de inte är tillräckligt upplysta om hur cannabis kan användas på andra sätt än i njutnings syfte. Enligt Donnelley, Young (2018, 695) har flera delstater i USA legaliserat cannabisbruk för just medicinsk användning samt att vissa har legaliserat det för nöjes skull. Redan före Kristus fanns Cannabis och har främst använts till att lindra smärta. Personer med kroniska smärtor exempelvis neuropatisk smärta kan behandlas med cannabis detta har visat en god effekt genom att smärtans intensitet har lindrats, samt att sömnrubbningar som har tillkommit på grund av smärta har förbättrats och ångesten har dämpats. Biverkningarna var exempelvis torra ögon och ökad aptit men deltagarna tyckte att det är något de kunde leva med.

NE (2022) nämner ur ett historiskt perspektiv att cannabis har använts som njutningsmedel samt medicin. Genom de botaniska kvarlevorna kunde man forska fram att man använde sig av cannabisväxten för att stoppa allvarliga blödningar som uppstod i livmodern. Under den tiden var 80 procent av världsbefolkningen beroende av växtläkemedel, vilket har koppling till den religiösa och kulturella övertygelsen sedan flera tusentals år tillbaka (Bai m.fl. 2021, 1-2). Canada är ett av de länder där man har legaliserat bruk av cannabis. I en av studierna visar de att kvinnor med endometrios sjukdom behandlas med cannabis för att kunna lindra bäckensmärta.

sambandet mellan det historiska och dagens bruk är att det konsumeras för samma syfte.

Minskad aptit är vanligt förekommande vid flera sjukdomar som cancer, MS, ångest och depression. Den som konsumerar cannabis får en ökad aptit (Donnelley & Young 2018, 695; Ware m.fl. 2010, 1494–1495). Det som även har varit effektivt för cancerpatienter som genomfört kemoterapi är att cannabis har lindrat illamående och kräkningar. Aptit är en viktig faktor för oss människor, vi behöver äta för att upprätthålla kroppens energibalans samt kämpa emot olika sjukdomar. I detta fall ser man att cannabis hjälper med att öka aptiten vilket ger dessa patienter en ny chans.

Vid muskelspasmer, epilepsianfall, kan livskvaliteten sänkas. Epilepsianfall kan komma när som helst utan förkänningar och enligt Bai m.fl. (2021, 1-2) kan cannabisintag öka livskvaliteten hos personer med känd epilepsi. Cannabis minskar frekvensen av epileptiska anfall (Bai m.fl. 2021, 1-2; Silvestro m.fl. 2019, 2). Individer med epilepsi kan uppleva oro samt rädsla av att få anfall, vid utförande av de vardagliga sysslorna. Därför kan behandlingen av CBD-olja ge patienten mindre oro eftersom anfällen minskar.

Resultatet har visat att cannabis kan lindra posttraumatisk stress, ångest och tvångssyndrom. Man kunde se i en studie av Shannon m.fl. (2016, 1) där ett fall av en yngre flicka som led av posttraumatisk stressyndrom samt sömnproblem på grund av tidigare våldtäkt. Denna flicka fick gå en behandling med olja av cannabis vilket visade positiva resultat för flickan. Som tidigare nämnt har personer med sömnproblem provat cannabis som behandling och det resultatet visade att personernas sömnproblem minskade (Shannon m.fl. 2016, 1; Ware m.fl. 2010, 1494–1495). Endometrios är också en vanlig typ av sjukdom bland kvinnor där svåra magsmärtor och bäckensmärtor uppkommer. Cannabis kan vara smärtlindrande för patienter med denna sjukdom.

Cannabis har visat resultat där det har hjälpt patienter med deras välmående för stunden när cannabis är aktivt i kroppen. Med tanke på att vissa patienter genomgår långvariga behandlingsprocesser, så tänker vi att cannabismedicinering kanske medför andra problem. Hur vet man att dessa patienter inte utvecklar ett beroende? Eller att de redan har en beroendesjukdom som kan medföra större problematik i framtiden?

Att bruka cannabis innebär också biverkningar och andra risker. Cannabis har en tendens att öka hjärtfrekvens och blodtrycket. Förgiftningssymptom av cannabis är

panikkänslor som i sin tur kan leda till att individer begår brott (Miller, Oberbarnscheidt 2017)

Hur medveten är brukaren om vilka konsekvenser det kan medföra? Som tidigare nämnt i ett av perspektiven, exempel onödiga brott som tillkommit på grund av cannabis. Hur vet personen som är påverkad att den kan stå för sitt uppförande eller straff i efterhand. Drogen kan ge olika effekter beroende på dos, intagningssätt och erfarenhet, där psykosor kan uppstå och förvirra brukaren kraftigt.

Cannabis är också känd för att påverka det kognitiva i form av hallucinationer, förändrad tidsuppfattning samt slö rörelseförmåga. Resultatet visade att vid frekvent rökning av cannabis kan kronisk bronkit uppstå samt andningssvårigheter.

Där man sett kognitiv påverkan vid bruk av cannabis, har man kunnat se att körförmågan försämrats vilket leder till ökade fordonsolyckor. Mer än hälften av USA:s delstater har legaliserat cannabis. Sedan legaliseringen i Colorado och Kalifornien har antal bilolyckor ökat. Dödsfallen bekräftar att individen haft förhöjt THC halt i blodet (Donnelley & Young 2018, 695)

I vissa delstater i USA har man sett att bruk av cannabis bland ungdomar i skolorna ökat. Det man sett är att ungdomars beteendemönster förändras och att de var narkotikapåverkade under skoltid. Detta påverkade deras skolgång. Legaliseringen kan vara bra för medicinska ändamål men hur tänkte lagstiftarna i dessa delstater när det kommer till riskerna för barn och ungdomar som brukar cannabis? Risker att fatta felaktiga beslut kan ge konsekvenser för evigt.

CAN (2016) beskriver att vid hög konsumtion av cannabis kan det uppstå psykotiska symtom. Även Freeman m.fl (2014, 391) visar i sin studie att när man precis har fått i sig THC i kroppen är det lättare att få paranoidea symtom. Attityden kring cannabis kan bero på att ungdomar som provat drogen inte fått en dålig upplevelse när de provat att röka cannabis. Dessutom bör man ta hänsyn till ungdomars droganvändning och lägga märke till hur njutning och spänning yttrar sig och inte bara vara uppmärksam för riskerna. En annan koppling som finns mellan attityder till cannabis och cannabisanvändning är att personer med positivt synsätt till drogen är mer benägna att använda cannabis och tror att den är mindre farlig.

Enligt statistik från folkhälsomyndigheten har man sett att Sverige har lägre antal cannabismissbrukare än andra länder i Europa. Kan det bero på att cannabisanvändning är olagligt i Sverige eller bero det på den politik vi har? I jämförelse med andra länder där det är legaliserat har Sverige lägre antal brukare. Det kan bero på att konsekvenserna är allvarliga och att innehav räknas som brott. Konsekvenserna är att man blir stämplad, vilket kan påverka belastningsregistret. Risker för att vara arbetslös ökar. Fängelsestraff kan förekomma beroende på hur grovt brottet är.

Tidigare i texten framgår att cannabis kan orsaka många olyckor. Enligt våra källor ser man att i de länder det är lagligt att bruka cannabis har det gett en del konsekvenser för samhället bland annat ökad mängd brukare i ung ålder, och våld som har lett till onödiga dödsfall. Vi vill inte heller försumma att cannabisintag kan leda till psykotiska sjukdomar.

Enligt källorna i vårt arbete kan man se att cannabis har sina fördelar när det kommer till behandlingsområdet, man ser klart och tydligt nackdelar då det kommer till nöjesrökning. Då cannabis intaget går ner i åldrarna så kan det medföra negativa konsekvenser eftersom att hjärnan inte är fullt utvecklad. Personen som brukar cannabis kan hamna i missbruk i tidig ålder vilket kan leda till att man får problem i skolan och hamna i utanförskap.

Källförteckning

- Bai Y, Jiang M, Xie T, Jiang C, Gu M, Zhou X, Yan X, Yuan Y, Huang L. 2021. Archaeobotanical evidence of the use of medicinal cannabis in a secular context unearthed from south China. *Journal of Ethnopharmacology* 275: 114-115 DOI: 10.1016/j.jep.2021.114114
- Cannabis (2022)> <https://www.can.se/fakta/cannabis/>< 2022-03-12
- David G, Evans JD. 2019. Marijuana Legalization Will Cause Many Problems for Missouri Law Enforcement and School. [ms116_p0164.pdf \(nih.gov\)](#)
- Donnelly J, Young M. 2018. The Legalization of Medical/Recreational Marijuana: *Implications for School Health Drug Education Programs* 9,88: 693-698 DOI: 10.1111/josh.12669
- Hälsomässiga och sociala effekter av Cannabis bruk
(2016)><https://www.folkhalsomyndigheten.se/contentassets/0ec13c7b945949b0a5dec5e5e3938d77/halsomassiga-sociala-effekter-cannabisbruk-00062-2017-webb.pdf>< hämtad 2022-03-10
- Johnson B, Richert T, Svensson B. (2017). Alkohol- och narkotikaproblem. Upplaga 1:2 Lund: studentlitteratur s.71-72
- Järvinen M, Østergaard J. 2011. Dangers and pleasures: Drug attitudes and experiences among young people, Review Article (54): 333-350. DOI: [10.1177/0001699311422018](#)
- Mattes R, Engelman K, Shaw L, Elsohly M, 1993. Cannabinoids and appetite stimulation. *Pharmacology Biochemistry and Behavior* 49:187-195 DOI:10.1016/0091-3057(94)90475-8
- Patrik M, Wightman P, Schoeni R, Schulenberg J. 2012. Socioeconomic Status and Substance Use Among Young Adults: A Comparison Across Constructs and Drugs, *Journal of Studies on Alcohol and Drugs*. 73(5), 772–782. DOI: [10.15288/jsad.2012.73.772](#)

Shannon S, Lehman J 2016. Effectiveness of Cannabidiol Oil for Pediatric Anxiety and Insomnia as Part of Posttraumatic Stress Disorder: *A Case Report*. 20(4):108-111) DOI: [10.7812/TPP/16-005](https://doi.org/10.7812/TPP/16-005)

Silvestro S, Mammana S, Cavalli E, Bramanti P, Mazzon E 2019. Use of Cannabidiol in the treatment of Epilepsy: Efficacy and Security in Clinical Trials. *Molecules*: 1459 DOI: [10.3390/molecules24081459](https://doi.org/10.3390/molecules24081459)

Sinclair J, Collett L, Abbott J, Pate D, Sarris J, Armour M 2021. Effects of cannabis ingestion on endometriosis-associated pelvic pain and related symptoms. 16 10: 1-12
DOI:10.1371/journal.pone.0258940

S'Miller N , Oberbarnscheidt T. 2017. Marijuana Violence and Law. S11:014: 1-6
DOI:10.4172/2155-6105.1000S11-014

Svensk narkotikapolitik- en narkotikapolitik baserad på mänskliga rättigheter och jämlik hälsa >[Svensk narkotikapolitik - en narkotikapolitik baserad på mänskliga rättigheter och jämlik hälsa \(regeringen.se\)](https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2022/02/svensk-narkotikapolitik-en-narkotikapolitik-baserad-pa-maenskliga-rattigheter-och-jamlik-halsa)< hämtad 2022-02-28

Ware MA, Wang T, Shapiro S, m.fl.. Smoked cannabis for neuropathic pain: a randomized controlled trial.*CMAJ* 2010;182(14):1489-1493.